

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - В А Р Н А
ФАКУЛТЕТ „УПРАВЛЕНИЕ“
КАТЕДРА „ПРАВНИ НАУКИ“

Приета от ФС (протокол №12/29.04.2024 г.)

Приета от КС (протокол №11/15.04.2024 г.)

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Добрин Добрев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „МЕДИАЦИЯ И ИЗВЪНСЪДЕБНИ СПОРОВЕ“

ЗА СПЕЦ: „Съдебна администрация“; ОКС „бакалавър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 3; СЕМЕСТЪР: 6

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 150 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 5

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т.ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	90	-

Изготвили програмата:

1.
(проф. д-р Андрияна Андреева)
2.
(доц. д-р Галина Йолова)
3.
(гл. ас. д-р Диана Димитрова)

Ръководител катедра:
„Правни науки“ (доц. д-р Галина Йолова)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината „Медияция и извънсъдебни спорове“ дава основни познания относно правните аспекти на медияцията, като извънсъдебен способ за разрешаване на спорове. Разглежда се понятието за медияция, приложното ѝ поле, предмета и основните принципи, процесуални възможности за насочване към медияция, както и въвеждането на задължителната съдебна медияция по някои дела, правното положение на медиатора, медиаторска практика, съдебни центрове по медияция, процедурата по медияция както и споразумението, което се сключва и по какъв начин му се придава изпълнителна сила, спиране и прекратяване на медияцията. Във връзка с актуалната тенденция за дигитализация на съдебната власт в учебната програма е отделено специално внимание на възможностите за онлайн медияция и за онлайн ползване на подобни услуги, включително чрез чатботове в някои държави. Основната цел е студентите да придобият нови правни знания, добро познаване и владение на нормативната уредба, с оглед предвидената в Гражданско процесуалния кодекс възможност страните да бъдат напътени от съда към този алтернативен способ за разрешаване на спорове, както и въведената задължителна съдебна медияция по някои дела. Специфичните правни знания в тази сфера биха спомогнали за качествено изпълнение на професионалните им задължения като служители в сферата на съдебната администрация, а също така биха спомогнали за развиване на „меки умения“.

Очакваните резултати от лекционния курс могат да бъдат обобщени в следните параметри: изграждане на цялостни и системни знания в сферата на медияцията и извънсъдебното разрешаване на спорове и свързаните с тях принципи и постановки, овладяване на специализирани и надграждащи основния курс систематика от правни знания, способност за работа и анализ на специализирана нормативната материя, прилагане на наученото при решаване на казуси и формиране на компетенции за прилагане на нормите.

Усилията на екипа са насочени и към конкретни практически умения на студентите, в резултат на познанието, което придобиват по време на лекционния курс. За тази цел по време на обучението работят самостоятелно с нормативни актове, запознават се с релевантна съдебна практика. От съществено значение за образователния процес е и връзката с практиката и бизнеса. За тази цел, по време на обучението на студентите се осигурява при възможност да участват в разглеждането на съдебни дела или посещение в практиката. Прилаганите методи в обучението, а именно: разработване на самостоятелни и/или групови академични изследвания – курсови работи, решаване на задачи и казуси, посещения в практиката следва да допринесат за развитието на следните ключови компетентности: личностна, културна осведоменост и изява, гражданска компетентност, езикова грамотност, цифрова компетентност, предприемаческа компетентност.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
	ТЕМА 1. Общо учение за медиацията	3	3	
1.1.	Характеристика и същност на медиацията			
1.2.	Историческо развитие на медиацията и източници на правната уредба.			
1.3.	Правна рамка на медиацията в ЕС и България			
	ТЕМА 2. Предмет и основни принципи	2	2	
2.1.	Предмет на медиацията			

2.2.	Основни принципи на медиацията			
ТЕМА 3. Субекти на медиацията		2	2	
3.1.	Медиатор – роля и задължения			
3.2.	Страни. Адвокати			
ТЕМА 4. Препращане към медиация		3	3	
4.1.	Процесуални възможности за насочване към медиация			
4.2.	Процесуални средства за провеждане на медиация			
ТЕМА 5. Медиаторска практика		3	3	
5.1.	Форма на осъществяване на дейност			
5.2.	Администриране на случай			
ТЕМА 6. Задължителна съдебна медиация		3	3	
6.1.	Съдебни центрове по медиация – структура и организация на дейност			
6.2.	Подбор, статут и дейност на медиаторите в съдебните центрове по медиация			
ТЕМА 7. Медиация при отделните видове спорове		5	5	
7.1.	Спорове, предмет на медиация съгласно Закон за медиацията			
7.2.	Търговски спорове			
7.3.	Семейни спорове			
7.4.	Трудови спорове			
7.5.	Административни спорове			
ТЕМА 8. Видове медиация. Медиаторски техники и умения		2	2	
8.1.	Фасилитираща медиация. Трансформираща медиация			
8.2.	Медиаторски техники. Комуникативни умения			
ТЕМА 9. Етапи на медиацията. Спиране и прекратяване на медиацията. Спогодба. Придаване на изпълнителна сила на споразумението		5	5	
9.1.	Започване и подготовка. Откриване.			
9.2.	Проучване на спорни въпроси и интереси, генериране на варианти.			
	Приключване			
	Завършване на медиацията със спогодба. Форма и съдържание на спогодбата.			
	Спогодба когато няма заведено съдебно дело. Спогодба при заведено съдебно дело			
ТЕМА 10. Възможности за онлайн медиация. Автоматизирано онлайн разрешаване на спорове.		2	2	
10.1.	Възможности за онлайн медиация.			
10.2.	Автоматизирано онлайн разрешаване на спорове.			
Общо:		30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА ¹	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Тест	1	15
1.2.	Домашна работа - писмена по зададена конкретна задача	1	15
1.3.	Работа с нормативни актове и електронни ресурси	1	15
1.4.	Разработване и решаване на казуси	1	15
	Общо за семестриалното оценяване:	4	60
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит	1	30
	Общо за сесийното оценяване:	1	
	Общо за всички форми на контрол:	5	90

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Закон за медиацията. Обн. ДВ, бр. 110 от 17.12.2004 г.
2. Директива 2008/52/ЕО от 21 май 2008 г. относно някои аспекти на медиацията по гражданскоправни и търговскоправни въпроси

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Андреева, А., Димитрова, Д., Савова, Л., Иванова, В. Медиацията във висшето образование : Кратък наръчник. Варна : Наука и икономика, 2021, 45.
2. Димитрова, Д. Въвеждане на задължителна съдебна медиация в България и добри европейски практики, сп. Де Юре, том 14, бр. 2, 2023 г., стр. 234-248, DOI: <https://doi.org/10.54664/MSNC3238>
3. Димитрова, Д. Медиацията като учебна дисциплина във висшите училища. Медиацията в различните обществени сфери : Сборник с доклади от национална научна конференция, Варна : Наука и икономика, 2021, 185-195.
4. Медиацията в различните обществени сфери“ (Сборник с доклади в сферата на медиацията) - Издателство „Наука и икономика“, Икономически университет – Варна, авторски колектив
5. „Наръчник – как да сърфираме в медиацията“ - ПАМБ, авторски колектив Сиби
6. Книга на медиатора" , издава Фондация „Партньори-България“, 2020 г., авторски колектив
7. "Ефективната медиация в областта на екологичните спорове, адекватен способ за граждански контрол и подпомагане реформата в съдебната система", Анализ на добрите практики и иновативни решения в областта на алтернативно решаване на спорове в страните от Европейския съюз

¹ При дисциплини, които завършват с текуща оценка се попълва само т. 1 Семестриално оценяване, съгласно чл.21, ал. 2 от Правилника за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на студентите в Икономически университет – Варна.

8. Раданова, Юлия: Медиацията в брачните отношения" - , издателство Сиби, 2021г.
9. Стайков, Ивайло: Медиацията по трудови спорове и проблемът за нейните последици за давностните срокове
10. Стайков, Ивайло: Медиация по трудови спорове, Авангард Прима, 2009г.
11. <https://www.homs.ie/publications/mediation-saves-time-money-and-business-relationships-commercial-court-disputes/>